

v užívání stroje nastavají přestávky, čili že trvá i v době, kdy stroj, ať z jakékoli příčiny a jakkoli dlouho, jest fakticky mimo činnost. Jinými slovy, aby pominula pojištná povinnost, zakládající se na ustanovení § 1 odst. 4 č. 2 úraz. zák., nestačí podle patrného úmyslu zák. pouhé zastavení činnosti stroje, nýbrž jest potřebí, aby stroj přestal býti součástí technického vypravení závodu, t. j. aby byla zrušena místní technická souvislost stroje se závodem (odklizením) nebo jeho podstata jako stroje po rozumu onoho ustanovení (demonťováním n. p.).

V daném případě neuvedl st-l v řízení správním nic, co by nasvědčovalo tomu, že stroje kvalifikující jeho podnik jako podrobený úrazovému pojištění ve smyslu uvedeného předpisu § 1 přestaly v obdobích, kdy se podle jeho tvrzení na nich nepracovalo, býti součástí technického zařízení jeho podniku. Jestliže pak žal. úřad okolnost st-lem uváděnou, že se v jistých obdobích na strojích fakticky nepracovalo, neuznal za důvod, jenž by zakládal nárok na sprostění povinnosti platiti za ona období pojistné příspěvky úrazové a potvrdil tedy v pořadí instančním výrok, jemu placení příspěvků také za období ta ukládající, nemohl v tom nss, řídě se hořejšími úvahami, spatřovati nezákonnost.

Poněvadž pak stížnost v jiném směru proti nař. rozhodnutí námitek neformuluje, bylo ji zamítnouti jako neodůvodněnou.

Č. 1518.

Úrazové pojišťování dělníků: Ustanovení § 1 č. 2 odst. 4 zák. úrazového nevztahuje se toliko na podniky výrobní, nýbrž i na podniky obchodní. Užívá-li se v podniku komerčním kopírovacích lisů hnaných elektřinou, jsou úrazovému pojištění podrobeni všichni dělníci a závodní úředníci podniku toho, i když nejsou při výkonu své práce v přímém styku s oněmi lisy, umístěnými v souvislosti s komerčními kancelářemi.

(Nález ze dne 22. září 1922 č. 12.925.)

Věc: Fa Sch. a spol. v D. proti bývalému ministerstvu sociální péče ve Vídni stran úrazového pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Nař. rozhodnutím uznalo bývalé ministerstvo sociální péče ve Vídni v pořadu instancí, že veškerý kancelářský personál stěžující si firmy podroben jest povinnému úrazovému pojištění v podstatě z toho důvodu, že se v kanceláři užívá 2 kopírovacích lisů, poháněných živelní silou (elektřinou).

Stížnost proti tomuto rozhodnutí podaná k býv. správnímu soudu ve Vídni a jím nss-u v Praze jako nyní příslušnému postoupená, nepopírá skutkové okolnosti, jež nař. rozhodnutí položeny byly za základ, namítá však jednak, že podnik firmy podle své podstaty nenáleží k podnikům po rozumu § 1 zákona z 28. prosince 1887 č. 1 ř. z. z r. 1888 podrobeným úrazovému pojištění, isa podnikem obchodním (komerčním), jednak že nebyly vyšetřeny okolnosti, jež odůvodňují vyloučení osob, jichž se rozhodnutí týká, z pojistné povinnosti úrazové, nebo že k okolnostem těm nebyl vzat náležitý zřetel.

Prvá námitka jest neodůvodněná, ježto cit. zákon neposkytuje nijaké

opory pro názor, že by se ustanovení odst. 4 č. 2 § 1 úraz. zák. vztahovalo toliko na podniky v ý r o b n ě, takže by podniky obchodní byly z povinného úrazového pojištění zásadně vyloučeny. Takovémuuto názoru nenasvědčuje ani výraz »živnostenské podniky«, jehož tu zákon užívá, neboť výraz ten stejně přiléhavě označuje podniky obchodní i výrobní, při čemž sluší ještě podotknouti, že podle zřejmé tendence zákona úrazového jest — v souhlase s judikaturou bývalého správního soudu rakouského k němu se vízíci — za to míti, že výrazu »živnostenský« není tu použito v specifickém významu, jaký mu dává pro svůj obor živnostenský řád, nýbrž že živnostenskými podniky ve smyslu cit. předpisu zák. úrazového jest rozuměti vůbec podniky provozované p o ž i v n o s t e n s k u, t. j. podniky, jež charakterisovány jsou zejména tím, že se provozují pravidelně a s úmyslem výdělečným.

Pokud se týče zvláštních poměrů stěžující si firmy, vytýká stížnost, že nebylo vyšetřeno, k jakému účelu se elektrických lisů kopírovacích používá, kde jsou umístěny a kdo je obsluhuje, zejména, zdali všichni komerční úředníci při výkonu svého povolání s motory přicházejí ve styk. V té příčině uvážil soud toto:

Zákon úrazový podrobuje předpisem § 1 cit. zák. úrazové pojištění povinnosti všechny dělníky a závodní úředníky toho kterého p o d n i k u, neobmezuje nikterak povinnost tu jen na ony zaměstnance, kteří jsou při výkonu práce v přímém styku se zařízením poháněným živelní silou a tak přímo vydání nebezpečí úrazu; to vysvětluje zejména i z předpisu odst. 5 téhož §, jenž omezuje pojistnou povinnost na zaměstnance nebezpečností spojenému se strojem prací vydané, jen pokud jde o zaměstnance hospodářských podniků polních a lesních. Toto speciální ustanovení by byl zákonodárce do zákona nepojal, kdyby také u jiných podniků než právě polních a lesních byl chtěl pojištění povinnosti podrobiti toliko zřízence, nebezpečností úrazu přímo ohrožené.

Z toho však vyplývá, že je nerozhodno, zdali zřízenci kancelářští, na něž se vztahuje nař. rozhodnutí, přicházejí při výkonu své služby do přímého styku s elektrickými kopírovacími lisy čili nic, a není proto vady řízení v tom, nebyla-li tato okolnost zvlášť v řízení správním zjišťována. Poněvadž pak uvedený již předpis § 1 odst. 4 č. 2 úraz. zák. podrobuje živnostenské podniky, v nichž užívá se strojů živelní silou hnaných, pojištění povinnosti úrazové bez jakékoli další výhrady, jest pokládati za nerozhodno, v jakém vztahu jest užívání oněch strojů k předmětu podniku, a nemůže proto pojistná povinnost býti vyvrácena námitkou stížnosti, že kopírování dopisů, k němuž se právě elektrických lisů používá, není předmětem živnostenské činnosti podniku, jenž jest podnikem dopravním a komerčním. Ale ani okolnost, že lisy jsou umístěny v odděleně uzavřené místnosti, nelze uznati v daném případě za rozhodnou, neboť z údajů st-lky samé je patrné, že lisy jsou umístěny v souvislosti s jejími komerčními kancelářemi a určeny jsou právě pro usnadnění manipulace při výkonu komerční služby. Se zřetelem k používání lisů elektricky poháněných pro účely kancelářské jest i úředníky zaměstnané v oné kanceláři pokládati za úředníky závodní ve smyslu úrazového zákona a musili býti tudíž i oni právě tak jako i ostatní personál tam zaměstnaný býti uznáni za podrobeny úrazové pojištění povinnosti.

Z veškerých svrchu rozvedených důvodů byla stížnost zamítnuta.